

at man derved stiller Fordringerne for høit. Det forekommer mig, at ligesaa vist som man bør tage Hensyn til og respectere Mindretallets Ret, ligesaa vist bør man paa den anden Side ogsaa ved enhver Beslutning i en konstitutionel Stat holde sig for Die, at Hensynet til Mindretallet ikke maa fyldestgøres paa Fleertallets Beføstning, navnlig da hvis det er et ganske forsvindende Mindretal. Om vi derimod have fundet den meest passende Grændse ved at foreslaae, at en Dvotapart af Menighedsudvalget paa $\frac{3}{4}$ skal have en afgjørende Indflydelse, er jo noget Andet. Det kan omtvistes, og der kan i saa Henseende siges Meget for og imod; jeg paastaar ikke, at denne Grændse i og for sig er den ene rigtige, og en Ændring i dette Punkt kunde muligvis nok skee, naar en Overenskomst iøvrigt kom tilveie, og Forslaget vandt den Tilslutning, som jeg troer, at det i og for sig har Krav paa. Det ærede 12te kongevalgte Medlem (Carlsen) gjorde i gaar med Rette opmærksom paa, at den Betingelse, at der skal være Enstemmighed tilstede i Menighedsudvalget, for at dets Indstilling skal tages tilfølgende som bindende Regel, netop er i Mindretallets Favør. Jeg troer imidlertid, at Mindretallet allerede faaer netop den Ret og Indflydelse, som det med Billighed kan forlange, derved, at man benytter Mindretalsvalgmaaden ved Valget af Menighedsudvalget. Naar man overhovedet vil gaae ind paa en Reform som den foreslaaede, saa gaaer det ikke an at skjelne imellem de Døde og de Levende i Menigheden, naar de iøvrigt Alle vedkjende sig at staae paa Folketirkens Grundvold. Fra Lovgivningsmagtens Standpunkt maa man tage Menighederne, saaledes som de findes, men da forekommer det mig ogsaa at være naturligt, at man giver det overveiende Fleertal den Ret, hvorom der her er Tale. Naar man troer gjennem Fordringen om den eenstemmige Indstilling at kunne opnaae Sikkerhed for, at man kan forsoné Mindretallet, eller rettere sagt at kunne

undgaae overhovedet at faae noget Mindretal og saaledes paa denne Maade at kunne vedligeholde saa at sige en paradissk Enighedstilstand, da vil det vistnok i flige religiøse Spørgsmaal vise sig at være en reen Illusion. Hvor der er Liv, maa der ogsaa være Kamp. Naar Modsetningen hovedsagelig dreier sig om en enkelt Persons Egenstaber og om en Mand's større eller mindre Begavelse, da erkjender jeg, at der en Mulighed for, at den ene kan overberøve den Anden, og at der altsaa maastee kan opnaaes Enighed; ialfald er det ikke umuligt, skjøndt jeg rigtignok troer, at det ogsaa da meget sjældent vil indtræde. Men hvor der er et virkeligt kirkeligt Liv tilstede, der vil det, naar Forskjelligheden netop skræber sig fra bestemte religiøse Modsetninger eller Retninger, være en complet Umulighed for en Minister eller for nogensomhelst overordnet Kirkebestyrelse at bringe Enighed tilveie eller at forsoné Mindretallet paa anden Maade end ved at henvise det til den Udvei, som den senere Lovgivning jo har skabt, navnlig for saadanne extraordinaire Tilfælde's Skyld. Men selv om der nu ogsaa kom Enighed tilstede i det Dieblik, da en Præst skal vælges, hvorledes troer man da, netop naar man gaaer ud fra, at der virkelig er kirkeligt Liv tilstede, og at Partierne staae skarpt mod hinanden, at det skal kunne undgaaes, at der senere opstaaer Uenighed, og at der paa mange Steder muligvis efter længere eller kortere Tid fremkalder Brydnings i forskjellige Retninger. Da vil Modstanden paany træde frem, og Muligheden for, at det, hvortil Valgmenighedsloven har henvist, maa blive til Virkelighed, vil da altsigvel ikke kunne undgaaes paa mange Steder. Naar det ærede Mindretal i Betænkningen har fremhævet, at Bestemmelsen om Enstemmighed netop vil øve en Tvang paa Minoriteten til at bøie sig, da troer jeg, at det bevrer paa en complet Misforstaaelse. Jeg maa i saa Henseende paany fremhæve, at det ærede 12te kongevalgte Medlem (Carlsen) har Ret, naar han har sagt, at Bestemmelsen om